

דניאל אלרון 1 במאי- יום הפועלים

"יגיע יום בו השקט שלנו יהיה חזק יותר מן הקולות אותם אתם מנסים לחנוק היום" אילו היה מילותיו האחרונות של AUGUST SPIES ב- 11 לנובמבר 1887 שעה שחבל התליה היה כרוך סביב צוארו. ביום זה נרצחו, על ידי שלטונות ארה"ב, 4 פועלים שעזרו לארגן את פועלי שיקגו בפרט וארה"ב בכלל למאבק למען יום עבודה מקוצר של 8 שעות. ממאבק זה של פועלי שיקגו נולד וצמח "האחד במאי". מאורע המצהיר על הסולידריות והמטרות המשותפות של מעמד הפועלים הבינלאומי. שליטי המדינות הקפיטליסטיות ובראשם שליטי ארה"ב עושים מאמץ אדיר לתאר זה יום זה כמאורע "מיובא" ואף לא מהססים להצהיר עליו כעל "זר", בתקופת קיומה של ברית המועצות היו מכנים יום זה כ"חג סובייטי". למעשה "אחד במאי" הוא התרומה הגדולה של פועלי אמריקה למאבקו של מעמד הפועלים בכל העולם, אין פלא איפוא ששליטי העולם המערבי-קפיטליסטי מנסים לקבור יום זה ולמחוק אותו מלוח השנה.

כך הפך ה"אחד במאי" להיות יום הסולידריות הבינלאומי של כל פועלי העולם והפך להיות הסיוט של בעלי ההון בכל הארצות. בימים עברו כאשר ברית המועצות הייתה מדינה סוציאליסטית התגברה התודעה של יום זה בקרב פועלי העולם אך עם התגברות תהליך הרוויזיוניזם (חזרה לקפיטליזם) בברית המועצות, תהליך שהחל בשלהי שנות החמישים של המאה הקודמת החל ה"אחד במאי" לאבד מכוחו מה שעזר לבעלי ההון לשלול מפועלים זכויות והישגים שהיו פרי מאבק ממושך. התהליך לא פסח על ישראל ואנו עדים למסע של שלילת זכויות והרעת תנאי העובדים תחת סיסמאות ריקות מתוכן של "הפרטה" ו"רפורמה". חוקי הפנסיה החדשים - הקטנת התשלומים למבוטחים, הגדלת התשלום החודשי של העובד והוספת שנתיים לגיל הפרישה, כמו "רפורמת דברת" בחינוך, הם רק שמץ ממכלול של זכויות שהעובדים נאבקו עבורם שנים רבות ועתה נלקחים מהם כלאחשדבר יד.

ציטוט: " אין לי דבר להציע פרט לדם, עבודה קשה, דמעות וזיעה."
ווינסטון צ'רצ'יל

היום זהו חג הפועלים.

דור גרוס
אלעזר שטרן

אלעזר שטרן נולד בשנת 1956 בתל אביב, בן להורים ניצולי שואה. שטרן סיים את הישיבה התיכונית נתיב מאיר) ב"כיתת האלופים" - כינוי לכיתה שממנה יצאו 3 אלופים בצה"ל.

הוא נשוי לדורית מנס-שטרן, אחות של חייל שנהרג תחת פיקודו, ולזוג חמישה ילדים. שטרן נמנה עם מייסדי היישוב הדתי הושעיה בגליל, שם הוא גר. שנת 1974 שטרן התגייס לצה"ל והתנדב לצנחנים לגדוד 890. בצנחנים עבר מסלול הכשרה כלוחם וקורס מ"כים חי"ר. שטרן שימש כמפקד כיתה ויצא לקורס קציני חי"ר. משנת 1976 שירת כקצין בתפקידי פיקוד בחטיבה, מתפקיד מפקד מחלקה בגדוד 890 עד למפקד גדוד 202. בהיותו סגן מפקד פלוגה בגדוד 890 השתתף במבצע מנורה תחת פיקודו של המ"פ אריה נייגר ופיקד על כוח משנה שהשמיד יעד מחבלים שבו היו תותחים ומרגמות. בקרב נהרגו שבעה מחבלים ומחבל אחד נשבה. לכוח עליו פיקד שטרן לא היו נפגעים.

במלחמת לבנון הראשונה פיקד תחילה על החפ"ק של מפקד עוצבת האש, תא"ל עמוס ירון, ומספר ימים לאחר הטבח בסברה ושתילה מונה לתפקיד סמג"ד גדוד 202 של הצנחנים. בשנת 1984 מונה למפקד בסיס האימונים החטיבתי של הצנחנים ולאחר שנתיים בתפקיד זה מונה למפקד גדוד 202 בשנת 1987 השתחרר מצה"ל, ועבד בהוראה בבית ספר תיכון בנצרת. בתקופה זו שירת במילואים כמפקד גדוד צנחנים בעוצבת שועלי מרום. בשנת 1989 חזר לצה"ל, ובשנים 1989-1990 שירת כסגן מפקד חטיבה אזורית בגבול הצפון, בשנת 1991 מונה למפקד חטיבה 226 חטיבת צנחנים במילואים, ובשנים 1993-1996 שירת כמפקד בית הספר לקצינים (בה"ד 1). שטרן התפרסם, כאשר כמפקד בית הספר לקצינים, הדיח שלושה צוערים שלא פינו מקום ישיבה לנוסעת זקנה באוטובוס. במהלך תפקידו יזם והוציא לפועל את פרויקט עדים במדים, שליחת משלחות של חיילי צה"ל במדים לפולין ולארצות נוספות, בעקבות אירועי השואה.

בשנת 1996 נשלח ללימודים באוניברסיטת הביטחון הלאומי (NDU) שבווינגטון ארצות הברית. בשנת 1999 מונה למפקד אוגדה, ובאותה שנה מונה לקצין חינוך ראשי (קח"ר). לאחר שירותו בצה"ל

בשנת 2009 יצא לאור ספרו האוטוביוגרפי "משא כומתה - ניווטים בגובה העיניים". החל מחודש אוגוסט 2010 מכהן שטרן בהתנדבות כיו"ר הקרן לרווחה לנפגעי השואה בישראל ומשנת 2011 גם כיו"ר הפרויקט הלאומי האתיופי. (ENP)

"אין ארצות זרות. רק התייר הוא זר."
-רוברט לואיס סטיבנסון

היום לפני 153 שנים נולד בנימין זאב הרצל

רועי אהרון

מי צריך מוזיקאים בצבא? - עמיקם קימלמן

החלטת ראש אכ"א, על פיה בעלי פרופיל קרבי לא יוכלו יותר לשרת בלהקות הצבאיות, ממשיכה "מסורת" צדהלית רבת שנים של הצרת דרכם של מוזיקאים בכל הקשור לשירותם הצבאי הגורמת לנזק לנו כמדינה.

מי הראשונים לברך זוכה בתחרות בינלאומית כלשהי ולהתהדר בהצלחתו אם לא ראשי המדינה לדורותיהם?

"אנחנו על המפה" הם יתענגו, "אור לגויים" - יקלו עצמם, "מעצמה תרבותית" - ישמינו מנחת.

ומה השקיעה המדינה באמנים הללו ש"הביאונו עד הלום"? כלום. גורנישט. נאדה.

האם מי מהם מודע להשקעה העצומה הנדרשת כדי להיהפך למוזיקאי?

בינינו, אין קל מלהטיל על ההורים את ההוצאה הענקית הכרוכה ברכישת כלי נגינה,

שיעורים פרטיים ובשעות של אימונים ביום במשך שנים, וכנגד זאת, ללא בושה, לנכס

תהילה וההצלחה, שלא לדבר על צילום משותף עם האמן המצליח.

בעיית ההשקעה הממלכתית בחינוך המוזיקלי בישראל ידועה וכואבת אבל נראה שהיא ניזונה לא רק מבעיה תקציבית.

המיתוס של "חייל הוא רק מי שאוחז בנשק", ש"ג'ובניק" זאת מילת גנאי (נראה את

הצבא ללא ה"ג'ובניקים") וש"אמנים הם אוכלי חנם" עדיין מושרש עמוק בגנים הלאומיים שלנו.

האם באמת רוצים שנאמין שכמה עשרות חיילים שלא ישרתו כקרביים הם הגורם למפלה הצבאית הבאה שלנו או להיעלמות ישראל מהמפה?

דווקא גיוסם ל"קרבי" יעלים אותנו מהמפה התרבותית בוודאות.

לידיעתכם, גנרלים יקרים, להבדיל מלימודי ראיית חשבון או הנדסה, אי אפשר להתחיל

ללמוד מוזיקה אחרי הצבא. ניתנה בידיכם ההזדמנות לעזור ולטפח את אותם אלה שניחנו

בכישרון הייחודי הזה כדי שישתלבו בחיי המדינה לאחר שירותם הצבאי ו"ישימו אותנו על

המפה" וזאת תוך כדי ניצול הכישורים שרכשו, ללא עזרתכם יקירי, לטובת החיילים בזמן

שירותם הצבאי.

ובכלל, ממתי מהווה פרופיל צבאי קריטריון לאיכות נגינה או שירה? האם יעלה על הדעת

לא לגייס גאון מחשבים בעל פרופיל גבוה ליחידות ההיי-טק של הצבא?

זכור, יקירי ראש אכ"א, האתוס הלאומי שלנו מורכב גם משירה וממוזיקה ואין לך מנדט

לדרדר אותו בשם ה"קרביות" הצבאית.

הכותב הוא מוזיקאי ומנהל בית הספר רימון הגאה על שירותו הצבאי כמוזיקאי.

"מי שמטייל במדבר, לפי ספר תיירות או ספר היסטוריה, כמו שוכב עם אישה, לפי

ספר תנוחות."

-יהודה עמיחי

יובל סתיו
לאומיות ורציונאליות

"מה היא הרציונאליות אם לא החיפוש של האדם אחר האלוהים".
מדוע הרציונאליות כל כך חשובה לנו?
כבני אדם, אחד המאפיינים המיוחדים שלנו הוא המודעות לזמן. העתיד מטריד אותנו וצופן בחובו סימני שאלה ואי וודאויות רבים.

"הנבואה ניתנה לשוטים" הוא ביטוי המגלם בתוכו את הקושי הגדול שלנו לחזות אירועים ומאורעות בין אם אישיים, קהילתיים, לאומיים או עולמיים.
ההיפותזה המדעית נשענת על העובדה, שניתן להסיק מסקנה על העולם, ולהוכיח אותה. במדעים רבים מדובר בהוכחה ניסיונית, בין אם בתנאי מעבדה או מחקר כזה אחר. כלומר אנחנו רוצים לדעת למה לצפות, כאשר אנחנו עושים פעולה כזו או אחרת.
הרציונאליות, ההיגיון, מאפשר לנו להבין את הסובב והמסובב בעולם. לנסות להבין מה input ל output כזה או אחר. האי רציונאליות, מקשה על חיינו. היא גורמת לנו לאבד שליטה, היא מכניסה לחיינו את מימד אי-הוודאות שאנחנו כל כך מתייסרים ממנו (הפחד מהמוות מבוסס לפחות בחלקו על גורם זה).

לא קיימת סתירה בכך שהרציונאליות חוקרת את העולם הרגשי. השכלתנות מנסה להבין "מה" גורם לנו לרגש זה או אחר, ומתוך כך להסיק מה יש לעשות ע"מ לשחזר או להימנע מאותה חוויה אמוציונאלית. על אף שהרגשות מתרחשים כתהליכים כימיים וביולוגיים במוח, הם, בדרך קבע נחשבים כאירועים לא רציונאליים. לעניות דעתי, הרגשות עצמם הם לרוב רציונאליים. הם פשוט עלולים לגרום לנו להתנהג בצורה שאינה שכלתנית. הרגשות והשפעתן משתנות בין אדם לאדם, לכן קשה "לבנות על כך" או יותר נכון "לצפות" לתגובה מסויימת, במצב של סערת רגשות

האם הלאומיות היא רציונאלית? כלומר האם ניתן להצדיק את הלאומיות בטיעונים של כדאיות ויעילות?

הלאומיות נקשרת אצלנו בצורה מיידית לזהות, ובצדק.

האדם מחפש להיות חלק ממהו, שייך. לא להיות "אדם לבדו". הצורך הזה הוא צורך הישרדותי שנטמן בנו במהלך שנים של אבולוציה. את נחיצות הצורך הזה ניתן, אגב, להוכיח בכלים לוגיים פשוטים. הלאומיות של אדם מבטאת, בין השאר, את הרצון שלו להיות שייך. בנוסף היא יכולה לתת משמעות למעשיו של אדם הפועל בשמה ולמענה.
הלאומיות מבטאת למעשה, את השאיפה לזכות זו והרצון לשמור עליה, עניין רציונאלי והיגיוני לכל דבר ועניין. (בהחלט ניתן לחלוק על היותן של מדינות הלאום צורת השלטון וההנהגה הטובות ביותר לניהול עניינינו הכלל אנושיים. בכל מקרה סוגיה זו ראויה לדיון נפרד).
*למאמר המלא פנו לכתובת האתר שנמצאת בתחילת הספר

"זכור ושמור: חכם השביל מן ההולכים בו! אם עלית בו - אל תעזבנו כי הוא צודק תמיד."

-עזריה אלון

היום לפני 19 שנים, יצחק רבין ויאסר ערפאת חותמים על הסכם ראשון לקראת הקמת מדינה פלסטינאית.

טל איתן
הריבוע של ג'ו הארי

לפניכם מתודה מעניינת לכל מעגלי חניכה שתעשו בהמשך (בצוותים שלכם, כשתהיו מפקדים, וכו'), או סתם כתהליך חקירה עצמית...

דרך השימוש במתודה היא לעבור ריבוע ריבוע ולדבר על הנקודה שהוא מעלה. מספר הבהרות: תכונה שידוע גם לי וגם לסובבים אותי.

תכונה שאחרים מייחסים לי, אבל אני לא תופסת את עצמי ככזאת. משהו בי שאני מכירה ויודעת, אבל אחרים לא רואים את זה בי. תכונה שאני רוצה שתהייה לי.

משהו שאני יודע עלי, ואחרים יודעים עלי, ואני לא יודע על עצמי.	משהו שאני יודע עלי, ואחרים יודעים עלי.
משהו שאחרים לא יודעים עלי, ואני לא יודע על עצמי.	משהו שאחרים לא יודעים עלי, ואני יודע על עצמי.

"קל יותר למצוא חבר למסע, מאשר להפטר מאחד כזה."
-ארט בוכוואלד

היום לפני 68 שנים שוחרר מחנה הריכוז מאוטהאזן וגם נחשב על פי נדב כיום הולדתו של סבו שהיה במחנה זה.

עידו לזר
מאמר

פעולת הפיהוק גורמת לבלבול רב אצל המומחים משתי סיבות. הראשונה – זה לא נראה כאילו היא משרתת שום מטרה. ברצינות, כשאתם מרגישים שאתם עומדים לפהק, תעצרו את זה. מה קורה? אתם נכנסים להתקף? אתם חווים כאב בלתי נסבל? יוצא לכם דם מהנחיריים? לא. לא קורה שום דבר מזורג.

מבלבל באותה מידה, הוא הטבע המדבק של הפיהוק. תפהק, וכל מי שיראה אותך יפהק בעצמו. כששימפנזה מפהקת, השימפנזות האחרות מפהקות. אם אתה מפהק, אתה יכול לגרום לכלב לפהק. ברצינות, תנסו את זה.

למעשה, רוב הסיכויים הם שלפחות פעם אחת פיהקתם רק בעקבות העובדה שקראתם את המילה 'פיהוק' כבר מספר פעמים. מדוע? זה הניחוש הפרוע של המדע:

יתכן ובבית הספר היסודי נאמר לכם שפיהוק נוצר בעקבות רמת חמצן נמוכה בדם, כשהפיהוק מספק עלייה ברמת הגז. זו הייתה התאוריה גם בימי יוון העתיקה. כפי שמתברר ברוב המקרים, לרוב האנשים בימים ההם לא היה מושג על מה לעזאזל הם מדברים. למעשה, יש ממצאים שאומרים שפיהוק עלול להנמיך את כניסת החמצן. נשמע הגיוני, בהתחשב בעובדה שאף אחד מאיתנו לא התחיל לפהק בהיסטריה אחרי אימון קשה. אף פעם לא תראו אתלטים מפהקים באמצע ספרינט. לרוע המזל, ההסברים האחרים הם אפילו פחות הגיוניים.

ישנה תאוריה שהפיהוק הוא דרכו של הגוף לשלוט הטמפרטורת המוח. כן, מסתבר שהמדענים חושבים שהמוח שלנו פועל באותה רמת תחכום של מנוע מכונית ישן. וכמובן שאתם זוכרים איך שאתם מפהקים כל פעם כשאתם לובשים כובע, נכון? נכון? הם הוכיחו את זה באמצעות ניסויים בהם התגלה שאנשים עם חבילות קירור שמחוברות לראש שלהם מפהקים פחות. אלא אם יכולה להיות סיבה אחרת לכך שאנשים שיושבים במעבדה לא מוכרת עם חבילות קרח על הראש לא היו ממש במצב רוח לפהק... בנוגע לתכונה המדבקות, כמה מדענים ייחסו את זה לאינסטינקטים העדריים הפרימיטיביים של האדם. הם משערים שפיהוק קבוצתי היה יכול לעזור בתקופת האדם הקדמון עם קביעת דפוסי שינה, בשביל למנוע מצב של "אופס, כולנו נרדמנו באותו הזמן ונאכלנו על ידי ממוטה".

אך כל זה נשאר עדיין בגדר תאוריה, ועוד לא מסביר מדוע אנשים מפהקים כשהם לבד.

-תורגם מ"Cracked"

"אני אוהב לטייל, אבל שונא להגיע."
-אלברט אינשטיין

דולב דהן ניהיליזם מהו?

תפיסה פילוסופית ומחשבתית הדוחה את כל הערכים, המסורות, הקבעונות והתפיסות הארציות, שוללת את הצורך באמונה. הניהיליזם מתנגד לקיומם של ערכים כיוון שהם מושגים סובייקטיביים, והם כמו האמונה, מבטלים את ההגיון.

המילה ניהיליסט מקורה מלטינית: ניהיל (nihil) משמעותו "אין". המושג זכה לפרסום בעקבות הספר "אבות ובנים" המתאר את התפיסה המרדנית והמהפכנית של הנוער הרוסי במאה ה-19, תפיסה שהובילה אותם לכפור בכל הערכים והמוסדות הקיימים ולהביא לקדמה תוך הרס של סדר העולם הישן.

הם שללו את כל הערכים הישנים, כמו סמכות, יופי, אמת ואהבה, ולכן התאפיינו בהתנהגות בוטה וחוסר רגישות קיצוני, קריאת תיגר על מוסכמות חברתיות והתנהגות מרדנית.

את הניהיליסטים המודרנים נהוג לחלק ל-2 קבוצות: ניהיליסט חברתי- אדם השואף לאובייקטיביות וספקנות. הוא מטיל ספק בכל, חוקר ונוגע בנושאי הטאבו. הוא נוטה להתבודד, על מנת שלא להיות מושפע באופן רגשי מההשקפותיהם של בני אדם אחרים, ומתנתק מרגשותיו שלו והאמונות עליהם הוא גדל. דרך הניתוח וההשקפה של הניהיליסט החברתי על העולם מתבססת אך ורק על הגיון ואובייקטיביות, ולא על פי ערכים או מוסר. גם המוסר עצמו מוטל בספק ומאותגר שוב ושוב על ידי ניהיליסטים חברתיים. ניהיליסט פוליטי: ניהיליסט אקטיבי ומהפכן, שלא מסתפק רק בהטלת ספק וחקירת העולם אלא טוען שמצבנו התדרדר כל כך שהמטרה היחידה שיש לשאוף אליה היא הרס מוחלט של הכל.

"התרכז במסע, לא ביעד. השמחה אינה מצויה בסיום הפעילות, אלא בעשייתה."

-גרג אנדרסון

רחלי בן דוד
רק בירושלים\רק ירושלמים:

- 1.רק ירושלמים קובעים להפגש בכניסה לעיר למרות שלעיר יש 5 כניסות כבר שלושים שנה.
- 2.רק ירושלמים קוראים לפיתה עירקית "אשתנור".
- 3.רק בירושלם מבקשים מציצה ומתכוונים לסוכריה על מקל.
- 4.רק בירושלים קוראים לשק קמח "אבוייו".
- 5.רק בירושלים לכל מיץ בתרכיז קוראים "פטל" ולכן יש פטל אננס, פטל תות וכו.. (למרות שפטל זה בכלל טעם בפני עצמו..)
- 6.רק בירושלים שואלים – אבל מאיפה בירושלים? כשאתה אומר שאתה גר בעיר.
- 7.רק בירושלים מציינים מקומות לפי הפיגועים שהיו בהם.
- 8.רק בירושלים הנוף שנשקף מבתי המלון הוא בניני הממשלה.
- 9.רק בירושלים בגינות סחרוב אין גינה.
- 10.רק בירושלים יודעים מה ההבדל בין קטמון לקטמונים.
- 11.רק בירושלים נתניהו גר בעזה.
- 12.רק בירושלים יש בכל צומת שלט לכיוון ת"א.
- 13.רק ירושלמים שלא גרים כבר שנים בירושלים עדיין קוראים לעצמם – ירושלמים.

"היקום גדול מדי בשביל להכיל חיים רק על כדור-הארץ."
-קרן סגן

היום לפני 127 שנים משווק לראשונה משקה הקוקה קולה

איתמר מנס
Biomusicology

זה לדעתי השיר עם המשמעות והתוכן הכי עמוקים שיש.. הוא מדבר על החיים.

Biomusicology Lyrics

Performed by Ted Leo & The Pharmacists

Had we never come across the vastness of pavement

The barrenness of waves and the grayness of the sea

Never lost or ne'er been misguided

We'd have ne'er reached seas so shining

Or come from out of a hansom in Camden

To a bar in the basement

While all the while it rained

Or come around to the friendliest of faces

Handsomest in ugly places

Or come from out of the tunnels we dig in

To see that tunneling's not living

And working doesn't work

Or come to find that loving is labor

Labor's life and life's forever

Or come to see that keeping's not giving

You get what you've given

You get what you deserve

And in the midst of all of the action

Maybe only there found satisfaction

Chasing sea-foam dreams

Around another dirty old town

Parallel run streams

Toward the gray ocean from the green

ground

'Oed und leer, das meer

But look beneath the glassy surface

All the songs you hear

Down there they have a purpose

All in all we cannot stop singing

we cannot start sinking

We swim until it ends

They may kill and we may be parted

But we will ne'er be broken hearted

"מהו מדען אחרי הכל? אדם סקרן אשר מביט דרך חור מנעול, חור המנעול של

הטבע, מנסה להבין מה מתרחש."

-ז'אק קוסטו

היום לפני 15 שנים דנה אינטרנשנל זכתה בארוויזיון עם השיר דיווה

טל איתן, עפרי יער ודנה שור
מכתבו של מנדלי פורטוגלי

טובה חביבה,

מתאוננת את על זה שאין אנו נמצאים ביחד וגם ליבי על זה כואב. אבל תנאי הארץ שאנו בהם לא נותנים שיהיה אחרת, אחד אוכל פחות והשני יותר ולכל עת. חושב אני שסוף סוף תהייה אפשרות לחיים משותפים באופן רחב גם לנו. קשים החיים עכשיו, זאת אמת. אבל אי אפשר לצאת מהחוג המכושף הזה. אחריות יותר מדי גדולה מונחת על כל אחד ואחד מאתנו שנוכל בנקל לעזוב את העבודה ולעשות דבר מה יותר קל - לבחור בדרך פחות מסוכנה וקשה. עבודה לאומית לא יכולה להתחשב עם אנשים יחידים. רבים נאבדים לטובת אחרים וזה החיים ולא יכול להיות אחרת. רק אנשים מנוולים ומושחתים יכולים לעזוב באמצע עבודה לאומית... על דבר תמונת מאירק'ה שכחתי לאמר, הוא יפה מאוד וגם נראה בריא וחזק. תדרשי בשלומו לחוד. דרישת שלום ליהודה ולכולם.

שלך, מנדל.

"בכל עת בה אנו עוברים מן הנודע אל הלא נודע - אנו מקווים להבין, אך ייתכן שנצטרך במקביל ללמוד משמעות חדשה למילה "הבנה.""
-ורנר הייזנברג

מאיה לי רונן
אופטימיות באמצע הדרך

אנשים טובים
מילים ולחן: נעמי שמר

תפקחו את העיניים, תסתכלו סביב
פה ושם נגמר החורף ונכנס אביב
בשדה ליד הדרך יש כבר דגניות
אל תגידו לי שכל זה לא יכול להיות
אנשים טובים באמצע הדרך
אנשים טובים מאוד
אנשים טובים יודעים את הדרך
ואיתם אפשר לצעוד
איש אחד קנה לי ספר בן מאה שנה
איש אחר בנה כינור שיש בו מנגינה
ואישה טובה אחרת לי נתנה את שמה
ומאז אני בדרך שרה במקומה
אנשים טובים...
איש אחד יבנה לי גשר כדי לחצות נהר
איש אחר יצמיח יער במורדות ההר
ואישה טובה אחרת, אם יהיה קשה
רק תצביע אל האופק ותבטיח ש -
אנשים טובים...
וממש כמו צמחי הבר הבודדים
הם עוצרים תמיד את החולות הנוודים
הרקיע מתבהר, וכבר אפשר לראות
אנשים על אם הדרך מחכים לאות

"אם אתה באמת רוצה להכין פשטידת תפוחים מאפס - עליך להתחיל מלהמציא את
היקום."
-קארל סאגן

היום לפני 67 שנים נחנך מוזיאון ישראל בירושלים

דור גרוס
ניקולס קייג'

ניקולס קייג' (באנגלית; Nicolas Cage; נולד ב 7-בינואר 1964) הוא שחקן קולנוע אמריקני. ניקולס קים קופולה, אחיינו של במאי הקולנוע פרנסיס פורד קופולה נולד בלונג ביץ', קליפורניה. כבר בשלב מוקדם בקריירה שינה את שם משפחתו לקייג', על שם דמות הקומיקס האהובה עליו, לוק קייג', על מנת שלא להסתמך על המוניטין המשפחתי. קייג' בחר בקריירה של משחק לאחר שצפה בג'יימס דין בסרטו "קדמת עדן". ב 1976-כאשר היה בן 12, התגרשו הוריו, והוא עבר לסן פרנסיסקו עם אביו, שם בילה ולמד רבות על עולם הקולנוע מדודו פרנסיס פורד קופולה. תפקידו הראשון היה ב 1983-בסרט של דודו. תפקידו המשמעותי הראשון היה בסרט "בירדי". ב 1996-זכה בפרס האוסקר על תפקידו בסרט "לעזוב את לאס וגאס". קייג' ידוע בהכנות המדוקדקות שהוא עושה לפני כל תפקיד וביכולת המשחק הרב-גונית ורבת העוצמה שלו. הוא עבד עם מיטב הבמאים בהם, סקורסזה, דייוויד לינץ', קופולה ודייוויד פינצ'ר. בדצמבר 2006 הודיע קייג' בפסטיבל הסרטים הבינ"ל בבהאמה שהוא לוקח הפסקה ממשחק. הוא ניהל רומנים עם שרה ג'סיקה פרקר, אומה תורמן וכריסטינה פולטון) שממנה נולד ב 1990-בנו ווסטון). בין 1995 ל 2001-היה נשוי לשחקנית פטרישיה ארקט. ב 2002-2004-היה נשוי לליסה מארי פרסלי, בתו של אלביס פרסלי, ומאז שנת 2005 הוא נשוי לאליס קים ממנה יש לו בן, קאל אל, שנולד באוקטובר 2005.

"למד מן המדע שעליך להטיל ספק במומחים. למעשה, אוכל להגדיר מדע בדרך אחרת: מדע היא אמונה בבורותם של מומחים."
-ריצ'ארד פיינמן

היום לפני 46 שנים אתר הנופש דיסניוורלד בפלורידה הופך למחוז אדמיניסטרטיבי עצמאי תחת שליטתה של חברת וולט דיסני

יובל סתיו

מתוך: "מחשבות בעקבות הסיור ביהודה ושומרון"

"הגלותיות היא לא רק אצל החרדים, היא גם בלאומיות שלנו..."
(פאתי טור)

מה הגלותיות גורמת לנפש האדם? אולי ניתן להשוות אדם גלותי לאדם אשר רגיל להיות אורח? בהיותנו אורחים, לא נעים לנו להפריע, אנחנו מרבים להתנצל. כל דבר שאנחנו עושים אנחנו מבקשים רשות, לבל ניפגע במארחינו. אנחנו יודעים מה קורה כאשר מארחינו אינם מרוצים מאיתנו – הם מטילים עלינו גזירות ועונשים, הם פורעים בנו ללא רחם, והכול משום שהם יודעים שהרצון שלנו מלצאת ולעזוב יגרום לנו לסבול ולספוג הכול, ולבסוף לאחר שאינם מצליחים לשבור את רוחנו אבל כן את כבודנו וזכויותינו הם מקיאים אותנו מביתם".
האם גם בביתנו נאלץ להרגיש כאורחים וכגולים?

"האמירה "זה שלי" הוא לא עניין בטחוני – לסוגיית הביטחון תמיד יש פתרון, אבל לסוגיית ה"שלי" אין" (פאתי תור)

לסוגיית הביטחון, תמיד ניתן לתת פתרונות, כיפת ברזל, חומת מגן, כוח בין לאומי ועוד... פתרונות טובים יותר וטובים פחות. אבל אם משהו הוא "שלי" האם באמת ניתן לפתור את הבעיה באמצעים של פשרה? האם תחושת העוול ואי הצדק לא ישארו תלויים כמו מזוזה של הלב? והאם את אותם הדברים בדיוק לא אומרים בצד השני? אם שני צדדים המשחקים במשחק סכום אפס, מרגישים שהם צודקים, האם יכול להיות צדק של ביניים שהוא אינו פשרה עבור שניהם?

*למאמר המלא פנו לכתובת האתר שנמצאת בתחילת הספר

"כל התקדמות גדולה בשטח המדע, נבעה מהעזה חדשה של הדמיון."
-ג'ון דיואי

היום לפני 63 שנים נולד סטיבי וונדר שזכה 21 פעמים במסגרת גראמי

שלישי
ערב שבועותדור פרץ
חג השבועות

חג השבועות הוא אחד מבין שלושת הרגלים שבהם עולים לבית המקדש. החג חל אחרי ספירת העומר בת שבעת השבועות והוא תמיד יחול ב-ו' בסיוון.

שמות נוספים של החג הם: חג הביקורים, חג הקציר וחג מתן תורה (שם שניתן לאור מעמד הר סיני על ידי חז"ל).

במהלך החג מקריבים את קרבן שתי הלחם וקרבן רגיל. הכוונה בקרבן שתי הלחם היא לחמץ.

והשאלה שאני שואל את עצמי: איך הגיעו מזה למוצרי חלב?! (אני עשיתי על האש). ;

אז התשובה היא כזו:

המקור האשכנזי הקדום למנהג מופיע בחיבור אנונימי, ככל הנראה מהמאה ה-14, שמביא ממנהגי המהר"ם מרוטנבורג: "נהגו לאכול בו כל מיני מאכלים מתוקים כגון דבש וחלב משום (הנאמר בפסוק) "דבש וחלב תחת לשונך", ונדרש על מתן תורה".

המהרי"ל, המכונה "אבי מנהג אשכנז", מביא את המנהג לאכול מאכלי חלב בלבד, מבלי להזכיר מאכלי דבש. על אף שהמקורות היהודים הספרדים הקדומים אינם מאזכרים את המנהג, הוא נפוץ כיום גם בקרב יהדות ספרד.

"אם אי אפשר לבטא זאת במספרים, אין זה מדע, זאת דעה."
-רוברט א. היינליין

היום לפני 65 שנים דוד בן גוריון הכריז על הקמת מדינת ישראל

נועם ליטמן
יום הנכבה- 15.5
שייח מוניס

ארי שביט

לא צריך להיות אנטי ציוני כדי לזכור את הנכבה . אליהו מרידור זכר , ונתן אלתרמן זכר , ומשה דיין זכר , ועזריאל קרליבך . מי שבאמת צמח מתוך הארץ הזאת אינו יכול לשכוח שהיא הרתה שני עמים תאומים . מי שבאמת חי את הארץ הזאת יודע , שבהגיע רגע הלידה גבר התאום האחד על האחר ודחק אותו . התאום שנדחק אל מחוץ לארץ הוא שהשאיר אחריו את בתי האבן היפים של טלבייה ואת הסמטאות העתיקות של יפו ואת תלי הכפרים . עצי התאנה , שיחי הצבר , החורבות . ציוויליזציה שהיתה פה ואיננה עוד . עם שיצא לגלות .

אבל יום הנכבה הוא יום תוקפני . אם היו הפלסטינים מבקשים לזכור את האסון ההומניטרי שפקד אותם ב-1948 , הם היו בוחרים ביום הטבח בדיר יאסין (9 באפריל) . אם היו הפלסטינים מבקשים לכאוב את כאב היציאה לגלות , הם היו בוחרים ביום הגירוש ההמוני מלוד (13 ביולי) .

אבל הפלסטינים קבעו , שיום הנכבה יהיה היום הראשון לקיומה של מדינת ישראל (15 במאי) . בכך הם עצמם העידו על עצמם , שמה שעומד לנגד עיניהם אינו כפריהם , אלא מדינתנו . מה שהם מתאבלים עליו איננו אסונם , אלא קוממיותנו . כאשר הפלסטינים החליטו שיום הזיכרון שלהם יחול ביום המסמל את העצמאות שלנו , הם יצרו התנגשות חזיתית בין האתוסים הלאומיים של שני העמים . אבל פלסטין הפוליטית עושה מעשה חמור עוד יותר . היא אינה מנציחה את העבר , אלא משתמשת בו כדי להכות את ישראל ולפורר אותה . היא הופכת את זכות השיבה (של הפליטים) לזכות ההשמדה (של ישראל) . היא מעלה את זכר שייח מוניס כדי לשלול מרמת אביב את עתידה .

כאשר הפלסטינים יכירו סוף סוף בסיפר היהודי הגדול ובקטסטרופה היהודית הגדולה , נוכל גם אנחנו להכיר בסיפר שלהם ובקטסטרופה שלהם . כאשר אחינו התאום יכיר בכך שאנחנו כאן וזכותנו להיות כאן , נוכל לכאוב את כאבו של מי שהיה כאן והלך מכאן ולא ישוב עוד .

"עובדות אינן מדע , כשם שמילון אינו ספרות."
-מרטון פישר

היום לפני 103 שנים נוסדה העיר לאס וגאס

בר שוהם עקדת ישמעאל

אתמול יצחק ואני שיחקנו בחלוקי נחל. בהתחלה הצלחתי לזרוק רחוק יותר ולעקוף אותו, אז הוא התעצבן ולקח את החלוקים שלי וזרק אותם חזרה לנחל. יש חלוקי נחל בכל מקום, אז לקחתי לי עוד כמה ליד והמשכתי לזרוק למרחק בלי להסתכל עליו. אז הוא עוד יותר התעצבן, זרק את כל החלוקים שלו על האדמה ורץ לאוהל של אבא. המשכתי להתאמן בזריקה. איזה בכיין הוא, כל פעם שהוא מפסיד הוא ישר רץ לזרועות של אבא. אחרי כמה דקות הוא חזר, עם החיוך המרוח שלו, ומאחוריו אבא, מטיל צל גדול על החול החם. "מה הבעיה?", הוא שואל ושם ידיים על המתננים. אז הוא לא ממש נתן לי להסביר. "ישמעאל, תפסיק להציק ליצחק. קח ממנו דוגמה, אולי תלמד משהו אחת ולתמיד." הסתכלתי לו עמוק בתוך העיניים, הסתובבתי וברחתי. והוא אפילו לא רץ אחריי.

"אדם שמן יואשם תמיד בגרגרות, בעוד אדם מצומק או רזה, אף שיאכל כמו פליט בכל ארוחה, לעולם לא יבחינו ברעבתנותו."
-רוברטסון דייוויס

17

מאי

תשע"ג 2013

שישי

ח'

סיון

על רגב
May 17th

Norwegian Constitution Day is the National Day of Norway and is an official national holiday observed on May 17 each year. The Constitution of Norway was signed at Eidsvoll on May 17 in the year 1814. The constitution declared Norway to be an independent nation. There are many interesting factors that play's its part on this happy day. A noteworthy aspect of the Norwegian Constitution Day is its very non-military nature. Unlike many countries in the world, Norway's way of showing pride and glory, is not through military shows and fanfares. This day is dedicated to the children, *they* are the real pride. There are children's parades all over the country, where each elementary school district arranges its own parade with marching bands between schools. The parade takes the children through the community, often making stops at homes of senior citizens, war memorials, etc. The longest parade is in Oslo, where some 100,000 people travel to the city centre to participate in the main festivities. The massive Oslo parade includes some 100 schools, marching bands, and passes the royal palace where the royal family greet the people from the main balcony. It is a day for the people. As tradition has it, there is always the competition of who eats most ice-creams during this day. Even I, Yael, with all my allergies will eat at least three ice-creams. It is a must, and very recommendable.

Happy Birthday to Norway! (Call Yael ☺)

"אנחנו חיים בעידן בו לימונדה עשויה מחומרים מלאכותיים ותרסיס להברקת
 רהיטים עשוי מלימונים טבעיים."
 -אלפרד א. ניומן

היום לפני 85 שנים נפתחה אולימפיאדית אמסטרדם

יובל סתיו

מתוך "מחשבות בעקבות יהודה ושומרון"

"מה הופך אדם לקיצוני, הנסיבות או הטבע הפנימי שלו?"
התשובה הפשוטה והברורה מאליה היא גם וגם. אולם מהם יחסי הגומלין בין השניים. בכל מקרה די ברור דבר אחד:
חוסר היכולת של האדם להפוך לקיצוני, באופן פנימי – ביישום ערכיו, אמונותיו ומוסריותו... במצבים קיצוניים תביא אותו לאי הישרדות בתנאים הללו.
"תעשיית הזכרון והאבל, מבטאת או יוצרת חולשה בחברה, החברה הישראלית לא מאפשרת למשפחה לקום מהאבל שלה" (אליצור ממכינת עלי)
"אדם יכול לשאת כמעט כל "איך", אם יש לו את ה"בשביל מה"" (אליצור ממכינת עלי)
"מדוע במדינת ישראל לא ניתן לחייב את האנשים לשיר את ההמנון או להתחייב לדגל, כל בוקר, כמו בארה"ב למשל?"
אולי מאחר וארה"ב היא מדינת כל אזרחיה, וישראל איננה?
"האם אני מוותר על המולדת שלי, בכך שאני לא הריבון בה?"
"כדי שנוכל להגיע לפשרה, אנחנו חייבים להאמין ולדעת שזה שלנו בזכות ובצדק"
"תהיה חזק מספיק בשביל לעשות שינוי במקום שבו אתה נמצא וחלש מספיק בשביל לראות את האנשים שמסביבך"
"האם ברומא צריך לנהוג כרומאי – מה הגבול?" (חסידי אומות עולם)
"משמעת מגורם חיצוני כדרך לפיתוח משמעת עצמית פנימית"
"שטחי יהודה ושומרון – "לב ליבו של הסכסוך"" – האומנם?
"שעל נעליך מעל רגליך – כי המקום בוא אתה עומד קדוש הוא"
תוריד את המנעולים שעל הרגילך, כי אין זמן יותר קדוש ולכן יותר נכון יותר לעשות זאת מה"עכשיו"!!

"אף פעם אל תתחיל לעבוד לפני שאכלת ארוחת בוקר; אם אתה כן חייב לעבוד לפני ארוחת הבוקר, ודא שאתה אוכל קודם."
-ג'וש בילינגס

היום לפני 48 שנים אלי כהן נתלה בדמשק

נדב תמיר

/אביתר בנאי מחיאות כפיים

מחיאות כפיים רחוקות
משכו אותי
כמו אחוז כישוף
עבד עבד
לשיר כדי לתת
כדי להידבק
הכאב הוא הזדמנות
להירפא

כשהתאורה נדלקת
אני עומד על הבמה
פתאום האמת בורחת
נחש עומד בפינה
לשלוח אל השמיים
מילה מעומק הלב
עכשיו אני מתחיל חדש
המנגינה סוללת את דרכי
איתה

וזה הלב שלי
ואני לא מוכר
שכחתי מה חשוב
עכשיו אני זוכר
לשיר כדי לתת
כדי להידבק
הכאב הוא הזדמנות
להירפא

"אין אהבה רצינית יותר מאהבת המזון."
-ג'ורג' ברנרד שו

היום לפני 65 שנים כוח פלמ"ח בפיקוד דוד אלעזר פורץ לרובע היהודי
בירושלים דרך שער ציון

עידו לזר
על אהבה ואידאות

אפלטון הגדיר את האהבה בתור השאיפה של הנשמה להגיע לאידאל היופי. אפלטון, שהיה פילוסוף ביוון העתיקה, הגה את תורת האידאות. הוא האמין שישנם שני עולמות – העולם המוחשי, הפיזי, בו אנו חיים – והוא עולם כוזב ושקרי. לעומתו עומד עולם האמת, עולם האידאות, בו נמצאת הנשמה. בעולם האידאות קיימות המהויות של כל הדברים בעולם הזה, ובעולם הזה כל דבר הוא למעשה ניסיון לחקות את האידאה. לדוגמה – אידאת היופי.

אפלטון האמין שהאהבה שחש האדם היא השאיפה שלנו, בעולם הזה, לרדוף אחרי היופי. אך מכיוון שהיופי במהותו לא קיים כאן, נאלץ להסתפק רק בחיקויים שלו, והנשמה לעולם לא תגיע לקתרזיס, לשחרור מן המועקה שלה. אך על התורה הזו של אפלטון חלק הפילוסוף אריסטו. הוא האמין שישנו עולם אחד, עולם של אמת – והוא כאן. ובעולם הזה, כל דבר מייצג את עצמו בלבד. כל דבר עשוי מחומר, מופיע בצורה כלשהי, נוצר בדרך כלשהי ומספק מטרה כלשהי. ואם אפלטון האמין שהאהבה היא הרדיפה אחרי הבלתי-אפשרי, הרי שמבחינת אריסטו האהבה היא מימוש היעוד עבורו הגענו לעולם הזה.

וכי איך ניתן לחלוק עליו? מבט אחד מספיק בכדי לראות כיצד עפרי אינה חיקוי של אידאל, אלא השילוב של אדם ושל היופי במהותו בתוך גוף אחד. כל מי שמכיר אותה יכול להזדהות עם ההרגשה הזו, של האהבה השוקקת, לא כשאיפה להגיע למשהו שמעבר לעולם הזה, אלא כשאיפה של הנשמה לממש את ייעודה כאן בתוך עולם החומר. כי עולם החומר מכיל בחובו הרבה מעבר לסתם חומר. והאהבה לעפרי אינה אהבה לגוף, אך גם אינה אהבה לרעיון. זוהי אהבה מוחלטת לאדם עצמו, למהותו, אשר מתקיימת בתוכו בלבד – גם אם המראה החיצוני ישתנה, ואפילו אם האופי ודרך ההתנהגות תשתנה. עפרי היא ההוכחה שניתן להגיע לקתרזיס מלא, לזיכוכ נפש, גם בעולם אנו חיים בו, ללא צורך באידיליות ועולמות עליונים.

כי לפי תורתו של אריסטו, עפרי לא נמצאת כאן רק כחומר וכצורה, והדרך בה הגיעה לכאן אינה משנה – עפרי נמצאת בעולם הזה כדי למלא יעוד כלשהו. וכמו שיעודה של כל נשמה הוא הרדיפה אחר האהבה לעפרי, יעודה של עפרי הוא להעניק בחזרה אהבה לכל העולם שסביבה, אהבה אליה העולם כל כך משתוקק. לכן תורתו של אפלטון כבר ממזמן אינה רלוונטית. האדם לא זקוק לאידאל של יופי, כשיש לו את עפרי כאן איתו.

"אני חושב שזה טוב שספרים עדיין קיימים, אבל הם עושים אותי ישנוני."
-פרנק זאפה-

בלייק זיו

The present

The past, it holds a place in my heart
 Not the part, that is in my conscious, the open of the eyes,
 the start
 Of the day, but maybe it's the way I go about my days
 To live and forget, some call it a life of fools
 And to live without respect, most will call it just being a tool
 Preach to yourself, that you can learn from mistakes
 And don't let any being tell you which path to take
 Yes this world is filled with knowledge, many have lived
 great lives
 But with all these billions before you, not one had the
 same shape and size
 So talk, listen, breath, remember
 When that New Year comes around, stay strong and true
 Because before you know it, it is December
 So judge not others, but only your effect on this world
 This world meaning yourself, and by yourself I mean
 others

"הראו לי תענוג הדומה לארוחת-הערב, אשר מגיעה בכל יום ונמשכת שעה."
 -שארל-מוריס דה טליראן

היום לפני 103 שנים שמה של אחוזת בית הוחלף לתל אביב

רוני דביר נלסון מנדלה

נלסון רוליהאללה מנדלה (נולד ב-18 ביולי 1918) הוא מדינאי ופוליטיקאי דרום אפריקאי זוכה פרס נובל לשלום.

מנדלה, בנו של ראש שבט קטן בעם טמבו, היה מתאגרף מצליח בנעוריו. למד משפטים, ונעשה עו"ד ב-1942. ב-1944 הצטרף לקונגרס הלאומי האפריקני (ANC) תחילה תמך במדיניות המסורתית של הארגון, שדגלה במאבק ציבורי-פוליטי בלתי אלים, אולם בהדרגה השתכנע שאי אפשר לשים קץ למשטר הדיכוי ללא שימוש בכוח. לימים נמנה עם ראשי הארגון, והיה לסמל המאבק לשחרור השחורים בדרום אפריקה. כיהן כנשיא דרום אפריקה בשנים 1994 - 1999.

נאום ההכתרה של נלסון מנדלה:

"... הפחד העמוק ביותר שלנו, אינו הפחד מחוסר יכולת. הפחד העמוק ביותר שלנו הוא הידיעה שעוצמתנו אינה ניתנת למדידה. האור ולא הצד האפל שבנו הוא שמעורר בנו חרדות. כל אחד שואל את עצמו - מי אני שאוכל להרשות לעצמי להיות כל כך מקסים, מוכשר, מבריק ומאושר? למעשה מי אתה שתרשה לעצמך לא להיות כזה? אנו ילדים של אלוהים. כשאנו בוחרים לשחק את המשחק הקטן, אנו לא משרתים את העולם. אין שום דבר נאור או מואר בצמצום האישיות שלנו, רק כדי שאחרים ירגישו נוח בחברתנו. האור לא גלום רק בחלק מאיתנו, נולדנו כדי לממש את כל הקסם האלוהי הגלום בנו. כל אחד מאיתנו נושא את הקסם הזה בתוכו. כאשר אנו מרשים לאור הפנימי שבנו לזרוח, בלי מודע אנו מאפשרים לאחרים לעשות אותו דבר. כאשר אנו משוחררים מהפחדים שלנו, נוכחותנו תשחרר אחרים מפחדם."

"תשעה מתוך כל עשרה אנשים אוהבים שוקולד. העשירי תמיד משקר."
-ג'ון ק. טוליוס

היום לפני 68 שנים תימן הצטרפה לליגה הערבית

יובל סתיו

מתוך מאמרו: מוכוונות, כוונה, השגת מטרה והצלחה

מי יצליח יותר?:

אדם אשר אומר – "אני הולך להוריד 20 קילו" או אדם אשר אומר – "אולי אצליח להוריד 20 קילו"
 אישה שאומרת – "אני הולכת להיכנס לכושר ולגמור מרתון" או אישה שאומרת – "אני אנסה להיכנס לכושר ולגמור ריצת מרתון" ילד המכריז – "מעכשיו אוציא 90 ומעלה בכל מבחן" או ילד המכריז – "אנסה להוציא 90 ומעלה בכל מבחן" האנשים הראשונים בכל משפט הם מוכווני המטרה, ואילו הנפשות העומדות מאחורי המשפטים השניים מבטאות נכונות לעמוד במטרה. מאז שאנו קטנים מלמדים אותנו, שהכול עניין של החלטה ורצון. אם נרצה מספיק נצליח. על כן הנטייה הטבעית שלנו היא לחזות שמוכווני המטרה הם אלה אשר יעמדו במשימתם בצורה הטובה ביותר. אך לא כך הם פני הדברים. בסדרת ניסויים מרתקים הוכיח אברהם סיני, מאוניברסיטת אילינוי, שבני האדם אשר הביעו נכונות לעמוד במטרה ולא ביטאו מוכוונות במטרה, מצליחים יותר... באופן ניכר.
 הסיבות העיקריות:

1. אדם אשר מוכוון מטרה - הסיבות שבגללם בסופו של דבר יפעל, יהיו כנראה שליליות – בושה, כעס עצמי, פחד מלאכזב. בעוד האדם אשר מביע נכונות, יחפש בתוך עצמו את הסיבות החיוביות לביצוע המעשה – הנעה פנימית. הוא זה, ש"יוריד 20 קילו" בגלל הבריאות שלו, ולא בגלל ייסורי מצפון מייסרים על כל ביס שהוא נוגס או לא נוגס בעוגה...

2. אדם המביע נכונות ניגש למשימה אם ראש פתוח, מסתכל ומתבונן על העולם וקשוב לשינויים. שינויים אשר יכולים לגרום לו לבצע את המשימה בקלות יתר, או אם שינויים קלים אשר ישפרו את ההישג. ניתן לדמיין שני אנשים מושכים משא כבד. האחד אם הראש באדמה, כול גופו ורוחו רוחנים קדימה במאמץ וריכוז במטרה שלפניו, בעוד השני, מתאמץ גם כן, אבל הוא, עם הראש מורם, רוחן קדימה, אבל מסתכל על המתרחש מסביב – עם החבל שבעזרתם הם מושכים יקרע – האחד "יעוף" קדימה ויפול בעוד חברו, אומנם יתפלא על הקריעה הפתאומית, אבל הוא לא ייפול, הוא לא שם את כל מרכז כובדו על ובמשיכה. ואם יזדמן פר באזור, אדם נוסף או גזע עץ, אשר בהם ניתן להיעזר ביחד ולחוד - מי מחברינו "המושכים" יהיה ערוך ופתוח לקלוט את ההתרחשות והשינוי?
 *למאמר המלא פנו לכתובת האתר שבתחילת הספר

"שלח עיניך לאור השמש ולא תראה את הצללים."

-הלן קלר

היום לפני 90 שנים חוקת לבנון אושרה

דניאל אוחיון
רועי קליין
הנני שלחני

תשאלו כל נער "מי היה רועי קליין?" והוא ישיבך מיד: "גיבור ישראל!" אם תשאלו במה הוא היה גיבור? ישיבך הנער באותה מהירות: "הוא צעק 'שמע ישראל' וקפץ על רימון חי שזרקו מחבלים כדי להציל את חיי חייליו מהרימון". האמת, תשובתו של הנער נכונה רק באופן חלקי. רועי היה גיבור שהקדיש את חייו לעם ישראל לא רק ברגעי מותו האחרונים. אורח חייו היה רצף אחד של אמירת "הנני" – בחיי היום-יום. מי שיכיר בו רק את אופן מותו יחשוב שמדובר במעשה גבורה עילאי שעליו קיבל את עיטור העוז ולנו אין מה ללמוד ממנו לחיי היום יום שלנו. אך הקורא את קורות חייו מבין שהם היו מסכת שלמה של בחירות ערכיות שפורטו למעשים יומיים קטנים. כך למשל בעת שחזר מאוחר הביתה והלך לישון על מדרגות ביתו בחוץ כדי לא להעיר את הוריו; כך כשבחר לייעד עבודה באוניברסיטה לעזרה לגוף חסד גדול; כך עת כתב מכתב לארוסתו ערב חתונתם ובו לא כתב מילה על העושר או על הנוחות הצפויים להם, אלא על תקוותו שיסייעו כמשפחה לעם ישראל. אלמנתו מספרת שפעם העירה אותו באמצע הלילה כי לא הצליחה להירדם. הוא יעץ לה, מתוך שינה, לחשוב על עם ישראל, על ארץ ישראל ועל הקשר ביניהם. כשאדם חצי ישן – הוא דובר את האמת אשר בלבו. הקשר בין עם ישראל לארצו הוא שהעסיקו, והוא היה אחד מאלו שחיזקו את הקשר הזה בדורנו.

בחירתו בחיים של שליחות מתוך תורה אפיינה את כל חייו – מימיו כפעיל בסניף בני-עקיבא שבו תרם מרוחו האידיאליסטית, ועד להחלטתו להקדיש זמן משמעותי באמצע חייו ללימודי תורה אינטנסיביים במכינה בעלי, לימוד ששימש מקור לרוח שגילה בהמשך בתפקידיו הצבאיים. רועי התקבל ללימודים בטכניון אך ויתר עליהם לטובת לימודים במכללת אריאל כדי לאפשר לו ולמשפחתו להמשיך לגור בשומרון.

רב סרן רועי קליין נפל בבית ג'בייל במלחמת לבנון השנייה, בא' באב תשס"ו. סוף דבר, אם נזכור שאופן מותו של רועי ז"ל היה רק ביטוי נוסף למסכת חיים של "הנני", נדע עד כמה אנו יכולים וצריכים ללמוד ממנו, גם בחיינו.

"תמיד תן לזולת מבלי לזכור, ותמיד קבל מבלי לשכוח."
-לא ידוע

תומר שביד
יום המגבת

יום המגבת חל ב-25 במאי, לזכרו של הסופר דאגלס אדאמס (1952-2001), מחבר מדריך הטרמפיסט לגלקסיה. ביום זה, מעריצי הסופר ומוקירי זכרו לוקחים עימם מגבת לכל מקום שאליו הם הולכים. למה מגבת?

מקור המנהג בסדרת מדריך הטרמפיסט לגלקסיה שהחלה כסדרת תסכיתי רדיו והיוותה את המקור לספרים, משחקי מחשב, סדרת טלוויזיה, וסרט. המגבת מתוארת כפריט בעל השימוש הרב ביותר שטרמפיסט יכול לשאת עימו בעת שיטוטיו ברחבי הגלקסיה:

"מגבת, כך הוא אומר, היא הדבר השימושי המאסיבי ביותר שאפשר שיהיה לטרמפיסט הבין-כוכבי. במידת מה, מפני שהיא בעלת ערך מעשי גדול. אתה יכול להתעטף בה ולחמם עצמך בעוברך דרך ירחיה הקרים של ג'אגלאן ביתא. אתה יכול לשבת עליה בחופי חולות השיש הבוהקים של סנטראגינוס 5, בשואפך את אדי הים המשכרים. אתה יכול לישון, מכוסה בה, מתחת לכוכבים הזורחים זריחה אדומה כל כך בעולם המדבר של קאקראפון. להשתמש בה כמפרש למיני דוברה במורד נהר עש האיטי והעצום. להרטיבה לצורך שימוש בקרב יד-אל-יד, לכורכה סביב ראשך כדי להימנע מאדים מהבילים או ממבטה של "מפצצת החרקים הרעבתנית מטראל". במקרי חירום אתה יכול לנפנף במגבתך כאות למצוקה, וכמובן, לייבש עצמך באמצעותה אם עדיין היא נראית נקייה די הצורך.

אך חשוב יותר הוא הערך הפסיכולוגי העצום של מגבת. מסיבות לא ברורות, אם יקבוע* נוכח שטרמפיסט זה או אחר נושא עמו את מגבתו שלו, מוכנית יניח שבבעלותו של אותו טרמפיסט גם מברשת שיניים, בגד רחצה, סבון, פחית בייסקוויטים, משקה, מצפן, מפה, תרסיס נגד חרקים, ביגוד למזג אוויר רטוב, חליפת חלל, כרטיסים להצגה וכן הלאה. יתרה מזו, היקבוע ישמח לשאול כל אחד מפריטים אלה, או עשרה פריטים אחרים שהטרמפיסט "איבד בדרך" לרוע מזלו. היקבוע יאמר בלבו, שכל אדם הנוסע בטרמפים לאורכה ולרוחבה של הגלקסיה, מסתפק במועט, מבקר בפרבריה, נאבק לנוכח סיכויים אפסיים, מנצח ועם זאת יודע היכן המגבת שלו, הוא בבירור אדם שאין לזלזל בו

*חיה מטומטמת עד אימה, המניחה כי אם אתה אינך רואה אותה, גם היא אינה רואה אותך – טיפשה כמו בלטה אבל מאוד מאוד רעבתנית.

**יקבוע: שאינו טרמפיסט.

"בני אדם, אשר כמעט יחודיים בזה שביכולתם ללמוד מן הנסיון של אחרים, יוצאי דופן גם בחוסר הרצון הבולט שלהם לעשות כך."

– דאגלס אדאמס

היום לפני 46 שנים יוצא לאור הסרט מלחמת הכוכבים

26

מאי

תשע"ג 2013

ראשון

י"ז

סיון

בן מורג

הפרדת דת ממדינה

Religion is like a Penis,
It's fine to have one,
It's fine to be proud of it,
But PLEASE don't whip it out in public and start
waving it around
And please don't try and shove it down my child's
throat.

The separation between church and state is crucial
for an ideal society

"טאקט: היכולת לתאר אחרים כפי שהם תופסים את עצמם."
-אברהם לינקולן

היום לפני 27 שנים האיחוד האירופי מאמץ את דגל אירופה

טל איתן
משל אווזי הבר

במעופו, יוצר כל אווז בכנפיו כח עליו לאווזים
שעפים בעקבותיו.
כאשר אווזי הבר טסים במבנה הם מגדילים ב 71%
את טווח טיסתם.
אנשים החולקים
תחושה של שותפות
יכולים לעזור זה לזה
להגיע ליעדם ביתר קלות
הם נישאים על כנפי האמון ההדדי.
כאשר אחד מאווזי הבר ניתק מהמבנה הוא
חש בבת אחת בכוחות הגרר וההתנגדות
המוכרים לכל עוף שעף לבדו. הוא נסוג
לאחור כדי לנצל את כח העילוי שיוצרים
האווזים שלפניו.
אם היינו חכמים כאווזים
היינו עוקבים אחר הטסים
למקום שאליו אנו שואפים להגיע
היינו נכונים לקבל את עזרתם
ולהושיט את עזרתנו
מוסר השכל:
כדאי לנו להתחלף במילוי תפקידים קשים
עלינו לכבד את ההרכב הייחודי
של כישרונות, כישורים יכולות ומשאבים
שיש לכל אחד מאתנו ולהגן עליו.
האווזים שטסים במבנה מגעגעים לאלה
שלפניהם, כדי
לעודד אותם לשמור על מהירותם.

מוסר השכל:
עלינו להבטיח
שקולות הגיעגוע שלנו אכן
מעודדים.
בקבוצות עם עידוד
התפוקה יותר גדולה,
מימוש הפוטנציאל של היחיד
נובע מעידוד איכותי.
כאשר אחד מאווזי הבר חולה, שני
אווזים
פורשים אתו מהמבנה ומלווים
אותו לקרקע
כדי לעזור לו וכדי להגן עליו.
מוסר השכל:
אם היינו נבונים כאווזים
היינו עוזרים זה לזה
הו בימים קשים והו בשיא כוחנו.

"מי שמשחק לפי החוקים של עצמו לא צריך לרמות."
-דמיטרי דרויקוב

נועם ליטמן

ישראל בתהליך של התאבדות / נחמיה שטרסלר

יבורך האברך שהפחיד את הילדה הקטנה בדרך לבית הספר. יבורך גם זה שירק וקילל עוברות אורח. יבורך אפילו אותו חרדי שכונה את החיילת "פרוצה", ויבורכו גם אלה שלבשו מדי אסירים מפוספסים והדביקו טלאי צהוב על בגדיהם. כל אלה יחדיו אולי יצליחו לזעזע סוף סוף את הרוב החילוני הדומם. כל אלה אולי יגרמו ל-90% מהציבור להבין, שאין טעם לגנות את היורק ואין תועלת בהעמדת המקלל לדין. כי אלה הם רק סימפטומים למחלה קשה. ומי שמטפל בסימפטומים מבזבז את זמנו ואף מעצים את המחלה.

המחלה היא החינוך החרדי. זה חינוך שמעביר את הצעירים החרדים דרך שטיפת מוח יסודית, שבסיכומה הם מאמינים שדמוקרטיה זה שלטון רשע, ששוויון זכויות לנשים הוא טריפה גמורה, שחופש והומניזם טובים רק לגויים, שלימודי מתמטיקה, אנגלית והיסטוריה הם עבודה זרה, שלצאת להתפרנס מיגיע כפיים זו בושה גדולה, ושירות בצבא הוא מלאכה בזויה, הראויה אך ורק לחמור החילוני - שהוא מספיק טיפש כדי להקריב את חייו למען "המולדת". החלק המרגיז והאבסורדי בתהליך הזה הוא, שהרוב החילוני, ברוב טיפשותו, מממן את מה שיוביל לקצו. הוא מעביר תקציבי עתק למערכת החינוך העצמאית של החרדים. הוא נותן לאברך קצבאות ומענקים שגדולים בהרבה ממה שמקבל חייל בשירות חובה, או סטודנט הלומד רפואה או הנדסה. כי הציבור החילוני הוא ציבור מתאבד. הוא מחסל את עצמו במו ידיו, באטיות אבל בוודאות. לכן צריך להפסיק להתעסק בסימפטומים; יש לפנות לריפוי המחלה. כלומר, לבטל את כל זרמי החינוך העצמאי של ש"ס ואגודת ישראל ולהכריח את כל ילדי ישראל ללמוד תוכנית לימודים כללית אחת.

כמו כן יש לגייס את כל המשתמטים החרדים לצה"ל לשלוש שנים, כמו כל אזרח אחר. כולם צריכים להגן על המדינה. יש לבטל לחלוטין את התמיכה התקציבית בישיבות ובכוללים, וכך לאלץ את החרדים לצאת לעבודה.

אבל הואיל וידוע היכן אנו חיים ומה חשוב לבנימין נתניהו - הרי שאין סיכוי שקריאה זו תיפול על אוזניים כרויות. לכן נמשיך כולנו להידרדר בתהליך אטי אך בטוח של התאבדות.

"מה שחשוב הוא לא להפסיק לשאול."

-אלברט אינשטיין

יעל רגב

The Fountainhead

A fraction of the introduction of one of the most powerful books written:

"Many people have asked me how I feel about the fact that *The Fountainhead* has been in print for twenty-five years. I cannot say that I feel anything in particular, except a kind of quiet satisfaction. In this respect, my attitude toward my writing is best expressed by a statement of Victor Hugo: "If a writer merely wrote for his time, I would have to break my pen and through it away". (...) I have been asked whether I have changed in the past twenty-five years. No, I am the same, only more so. Have my ideas changed? No, my fundamental convictions, my view of life and man have never changed, from as far as I can remember, but my knowledge of their applications has grown, in scope and in precision. (...)

The motive and purpose of my writing is *the projection of an ideal man – man worship*. It is an emotion that a few – very few – men experience consistently. (...) The man-worshippers, in my sense of the term, are those who see man's highest potential and strive to actualize it. The man-haters are those who regard man as a helpless, depraved, contemptible creature – and struggle never to let him discover otherwise. It is important here to remember that the only direct, introspective knowledge of man anyone possesses is of himself. More specifically, the essential division between these two camps is: those dedicated to the *exaltation* of man's self-esteem and the *sacredness* of his happiness on earth – and those determined not to allow either to become possible (...) This is one of the cardinal reasons of *The Fountainhead's* lasting appeal: it is a confirmation of the spirit of youth, proclaiming man's glory, showing how much is possible."

- Ayn Rand, *The Fountainhead*

"לכל אדם שלושה סוגי אופי: זה שהוא מציג לראווה, זה שהוא סבור שיש לו ואופיו האמיתי."
-אלפונס קאר

היום לפני 14 שנים הארוויזיון נערך בירושלים

דניאל אלרון
מיכאיל אלכסנדרוביץ' באַקוֹוִין

מיכאיל אלכסנדרוביץ' באַקוֹוִין (30 במאי 1814 – 13 ביוני 1876) היה הוגה דעות בתחומי מדע המדינה, אנרכיסט וסוציאליסט רוסי. באקוֹוִין היה בין התורמים העיקריים להתפתחות הפעילות האנרכיסטית המודרנית בכלל, והאנרכו-קומוניזם בפרט. מיכאיל באקוֹוִין נולד למשפחת אצולה בפלך טבר שברוסיה. הוא שירת בפולין כקצין במשמר הצאר אולם ויתר על תפקידו לאחר שהיה עד לשיטות דיכוי כנגד הפולנים. הוא עבר לגרמניה, שם למד את התאוריה של הגל והחל להתרועע עם אנשי שמאל גרמנים. בצרפת פגש את פייר-ג'וזף פרודון ואת הגולים הפולנים ומשם עבר לשווייץ, שם פעל בשיתוף עם תנועות סוציאליסטיות שונות. ב-1842, פרסם באקוֹוִין בעילום שם את ספרו 'הריקאציה בגרמניה', ובו משפטו המפורסם "תשוקת ההרס היא גם תשוקה בונה", כפיתוח פרשנות מהפכנית לדיאלקטיקה של הגל. בחיבור הוא גם טען כי העם הגרמני אינו יכול לקפוא על השמרו, ולכן עליו לשאוף לקידום המהפכנות. הממשל הרוסי ידע על פעילות מהפכנית של באקוֹוִין ובשנת 1843 דרש ממנו לחזור לתחומי האימפריה הרוסית. באקוֹוִין סירב וכתוצאה מכך, בשנת 1844 הוא נושל מכל רכושו ברוסיה והתקבלה החלטה שבמידה והוא יחזור והוא יישלך לסיביר. ב-1848, עם חזרתו לפריז, הוציא לאור מנשר תוקפני נגד רוסיה אשר הביא לגירושו מצרפת. התנועה המהפכנית של 1848 נתנה לו את ההזדמנות לה חיכה להפיץ את דעותיו ברבים.

באקוֹוִין היה בין יוזמי הקונגרס הסלאבי בפראג (ביוני 1848), בו ראה הזדמנות להתאחדות הסלאבים כנגד האימפריות הרוסיות והאוסטריות. כתוצאה מכך, הוא נאסר בדרזדן ב-1849.

באקוֹוִין היה חבר מ-1867 בליגה לשלום וחופש. ב-1869 הקים את ה"ברית הדמוקרטית החברתית" אשר הצטרפה להאינטרנציונל הראשון. בסוף 1870 השתתף בהתקוממות בליון. ב-1872 בקונגרס האינטרנציונלי בהאג הוא גורש מהמפלגה המרקסיסטית בעוון מעילת כספים, דבר שהתברר כמזימה נגדו, שנועדה למנוע את המשך התחזקותו הפוליטית בתוך המפלגה.

באקוֹוִין פרש ללוגאנו בשנת 1873 ונפטר בברן שבשווייץ ב-13 ביוני 1876.

ציטוט: "אנשים הולכים לכנסייה מאותם סיבות שהם הולכים לטברנה: לטמטם את עצמם, לשכוח את הסבל שלהם, לדמיין את עצמם, גם אם למספר דקות מועט, חופשיים ומאושרים." – מיכאל באקוֹוִין

היום לפני 65 שנים נערכת השבעת צה"ל

גלעד שדמון יום ללא עישון

יום ללא עישון הוא יום להעלאת מודעות לגבי הסכנות של עישון סיגריות---<סיגריות, רקע היסטורי: השערה מחקרית מקובלת היא כי צמח הטבק הופיע לראשונה ביבשת אמריקה כ-6000 שנה לפני הספירה , כ-5000 שנה לאחר מכן החלו שבטי מאיה במרכז אמריקה לצרוך את עלי הטבק באמצעות עישון ולעיסה --<בני המאיה הם קבוצות אינדיאניות הקרובות זו לזו בלשונן ובתרבותן, שיושבות במשך למעלה מ-3,000 שנה באזורים נרחבים באמריקה התיכונה. בני המאיה יצרו את אחת התרבויות המפותחות ביותר באמריקה בתקופה שקדמה לבואם של האירופאים..

"האושר הוא החלטה להיות מאושר, אהיה מה שאהיה"
-אנדרה מוריהא

היום לפני 88 שנים אדולף היטלר פירסם את ספרו "מיין קאמפף"